

STU i et arbejdsmarkedsperspektiv – oplæg til debat

Consentio
Christiansborg - 12. Januar 2017

Charlotte Holmer Kaufmanas,
Chef for forretningsudvikling,
Specialisterne

Indhold

- Hvorfra - Hvor mange - Hvad koster det?
- Efter STU?
- Virksomheders sociale ansvar
- Social værdi
- Virksomme elementer - forandring?
- Udbudsmuligheden
- Hvad mener interessenterne om STUén – kommende evaluering?

Hvor kommer de fra?

- Tilbud før STU
  - 56 % folkeskole inkl. specialklasser
  - 36 % specialskoler
  - 26 % efterskoler, specialskoler/specielle tilbud
  - 16 % produktionsskoler
  - 16 % specialskoler for voksne
- 35 % i 4 eller flere tilbud (2012) (Jo flere tilbud før – jo mere frafald på STU)
- Pris på tilbud
  - Ca. kr. 400.000 for specialskole – autisme – normalbegavet
  - Ca. kr. 250-300.000 for specialklasse
  - Ca. kr. 250.000 for STU – autisme

Flere og flere...

Antal elever på ungdomsuddannelse for unge med særlige behov fordelt på elevens bopæl

	(CAK) Destand											
	2005	2005	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Total
+ Uoplyst/ukendt			5	13	18	21	19	17	15	50	76	237
+ Nordjylland		12	45	144	263	348	439	494	570	636	601	3.553
+ Midtjylland	7	19	84	261	468	662	791	858	1.006	1.093	1.154	6.413
+ Syddanmark	22	55	194	407	710	914	1.049	1.156	1.231	1.216	1.153	8.137
+ Hovedstaden	18	50	129	376	561	750	794	899	950	1.031	1.109	6.753
+ Sjælland		15	60	152	304	513	674	802	970	1.035	1.144	5.764
Total	51	173	517	1.313	2.354	3.216	3.766	4.206	4.763	5.181	5.317	30.857

Note: Af diskretionshensyn er celler med færre end 5 individer blændet. De indgår dog i totaler.

Bemærk, at der er forskel i referenceperiode i opgørelser vist i notater på uvm.dk og opgørelser her i Databanken.

Kilde: Kommunernes Indberetninger til Styrelsen for IT og Læring

(UVM's databank: stat-web.uni-c.dk)

Andel af befolkningstal: 0,92 % i hele landet - (1,3 % i region Sjælland)
 Tilgang af elever mellem 1.900-2.000 pr år. - 63 % er mænd, der går på STU

2016: 1,2 procent af eleverne fra 9. og 10. klasse, der forlader grundskolen, har valgt en særlig tilrettelagt ungdomsuddannelse (EGU, STU eller kombineret ungdomsuddannelse) som 1. prioritet.

Kilde: Danmarks Statistik: Udgifter til ungdomsuddannelse for unge med særlige behov givet som tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelses-indsats

Region/udgift år/ befolkning	2014	2015	Befolkningstal	Pct. Stigning/ fald
Hovedstaden	31.028	35.744	1.806.249	15,2
Midt	86.004	93.929	1.302.897	9,2
Nord	28.898	32.424	587.421	12,2
Sjælland	46.239	51.799	831.789	12,0
Syd	8.694	5.921	1.217.170	- 31,9
Hele landet	200.863	219.817	5.745.526	9,4
Hele landet - Syd	192.169	213.896		11.31

Endt STU/UVM evaluering 2012

- 18 pct. kommer efterfølgende i ordinær uddannelse eller beskæftigelse på særlige vilkår. (Fastholdelse?)
- 82 pct. fortsætter i samme aktivitets- og samværstilbud, plejetilbud mv., som de var i, før de påbegyndte STU. (Progression?)
- Frafaldet på STU er ca. 40 pct. (Kan vi gøre det bedre?)
  - 14,5 % af disse er efterfølgende kommet i ordinær uddannelse (gymnasial uddannelse, erhvervsuddannelse, produktionsskole eller EGU)
  - 6 % af disse i beskæftigelse (4 % på særlige vilkår)
  - 67 % af disse ikke i job/uddannelse men anden aktivitet
- Afbrudte STU forløb 18,2 procent i 2015 (Ti år med STU, 2015, databanken, UVM))

Endt STU – Analyze! evaluering 2015

- I ugen efter fuldført STU-forløb var:
  - **6 %** personer i arbejde eller uddannelse. (61 ud af 1075)
  - 9 måneder efter: **10,5 %** i arbejde eller uddannelse (113 ud af 1075)
  - 21 måneder efter: **17 %** i arbejde eller uddannelse. (184 ud af 1075)
- 80 % af de 6 % var fortsat i arbejde eller uddannelse ni måneder efter fuldført STU-forløb
- 72 % af de 6 % var fortsat i arbejde eller uddannelse 21 måneder efter fuldført STU-forløb.
- God fastholdelse hos de, der kommer i arbejde eller uddannelse

Endt STU - 6 STU tilbud

Fuldførte STU forløb	2015	2016	I alt	Pct.
Selvforsørgende via beskæftigelse (fuld- eller deltid)	3	5	8	7,0
Fleksjob	2	1	3	2,6
Skånejob	2	2	4	3,5
Ordinær uddannelse (SU berettigede uddannelse)	1	1	2	1,7
Anden uddannelse (kombineret ungdomsuddannelse o.a.)	2	8	10	8,7
På kontanthjælp, jobparat		4	4	3,5
På kontanthjælp, aktivitetsparat	6	17	23	20,1
På uddannelseshjælp, aktivitetsparat eller uddannelsesparat	4	6	10	8,7
Ressourceforløb	2		2	1,7
Forrevalidering	1	1	2	4,3
Førtidspension	26	21	47	41,1
I alt dimitterede fra Concentio STU tilbud	49	66	115	

- Nordbo, Magleby Skolecenter, Empata, Uddannelsescenter UIU, Toldcafeen, Specialisterne
- Dækker alle målgrupper fra tidligt udviklingsniveau til normalt/høj begavede
- 15 – 14,1 % i job
- 12 – 10,5 % i uddannelse
- Unges Uddannelsescenter: over mange år 150-200 STU elever: 4 i fleksjob – 4 i uddannelse.

Erfaringer med jobskabelse

- Gode erfaringer, når man har samarbejde med virksomheder, der skal have rekrutteret medarbejdere.
  - Unges Uddannelsescenter med FAKTA: "Klar til Start" og andre virksomheder
  - Specialisterne med Føtex, SAP, HP, Microsoft m.v.
  - Andre ?
- Samarbejde med virksomheder, hvor man beskriver kompetencer, som fagfolkene kan afklare efter og uddanne til på STU, Ressourceforløb m.v.
- Det kræver et godt samarbejde også med kommunerne...

Barrierer?

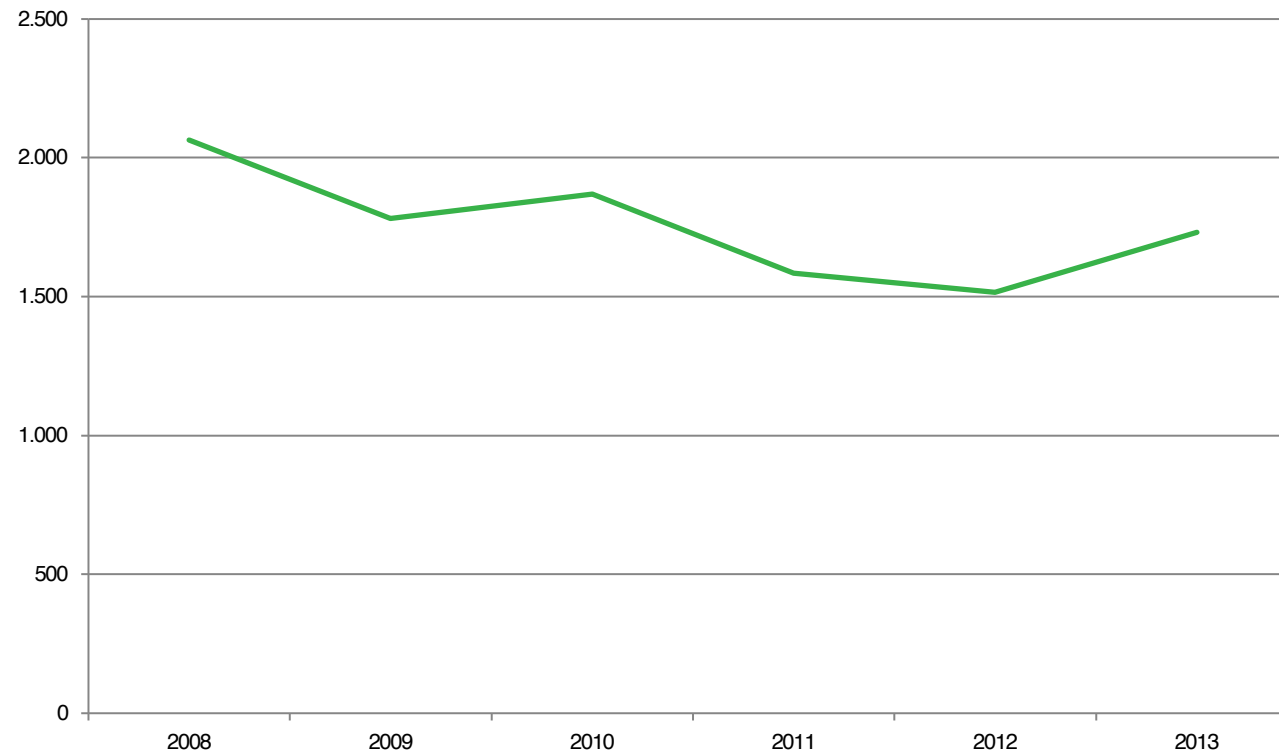
- Holdninger
  - Hvis man først er henvist til en STU, kommer man aldrig ud på arbejdsmarkedet (socialchef)
  - Hvis de klarer sig så godt hos Jer, skulle de aldrig have været hos jer! (kommunalpolitiker)
- Opfølgning
  - Sammenhængende forløb: visitation til fleksjob/videre i andet forløb
  - direkte ellers er indsats tabt...
- Viden i det kommunale system – bestillerne
  - Hvad kan en individuel indsats betyde, når man har spidskompetencen?
- Økonomisk
  - Udgift contra investeringer - kommunalt budget
- Leverandørerne – udførerne
  - Dokumentation af forandring?

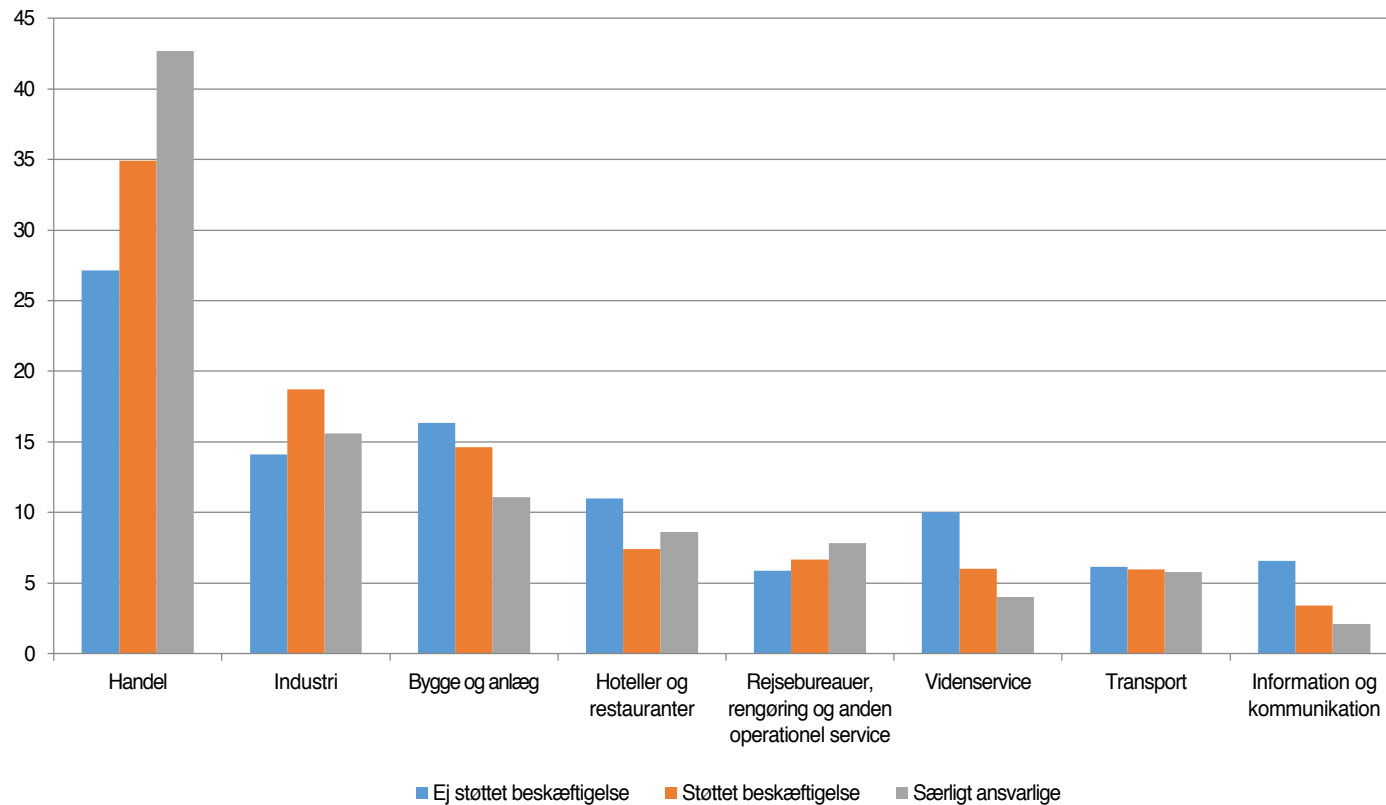
Virksomheders sociale ansvar?

- Håbet er lysegrønt med:
  - FN 's 17 bæredygtighedsmål – CSR politik
  - Opgangstider
- Godt 35 pct. af de små og mellemstore virksomheder (SMVer) havde i 2013 mindst en person ansat i støttet beskæftigelse.
- Særligt sociale virksomheder defineres som værende private virksomheder med 10-249 ansatte, hvor antallet af ansatte i støttet beskæftigelse er på mindst fem eller udgør mindst 10 pct. af de ansatte i virksomheden.

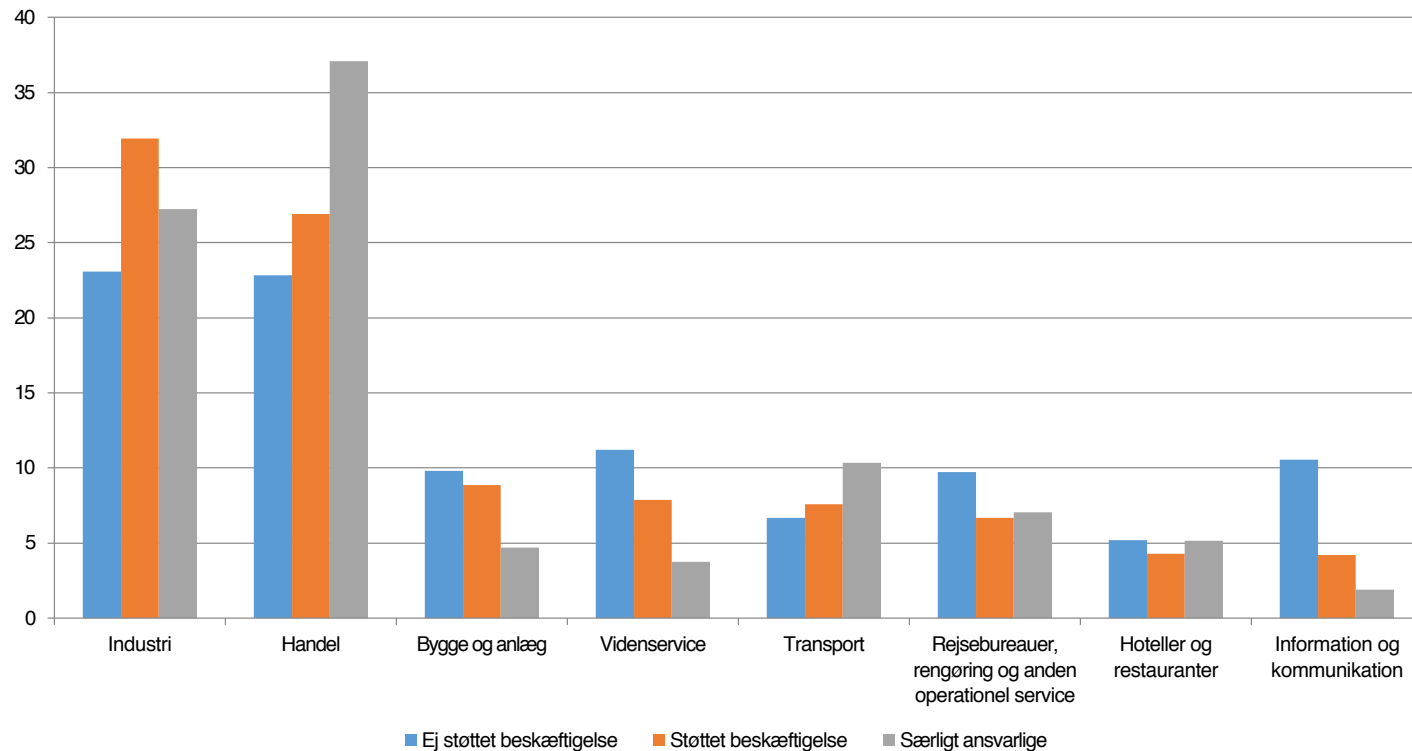
Antal særligt sociale SMV'er

Branchetilkn ytning – små virksomheder (pct.)

Branchetilknnytning – mellemstore virksomheder (pct.)

Måling af social værdi

- Gevinstpotentialer er der (COWI – KORA)
- Lovens beskrevne formål:
  - *"Formålet med ungdomsuddannelsen er, at unge udviklingshæmmede og andre unge med særlige behov opnår personlige, sociale og faglige kompetencer til en så selvstændig og aktiv deltagelse i voksenlivet som muligt og eventuelt til videre uddannelse og beskæftigelse."*
- Social værdi – hvad og for hvem?
  - Personlige, sociale og faglige kompetencer
  - Videre i uddannelse og beskæftigelse
  - Individ, samfund, virksomheder
- Målemetoder?

Efterspørges resultaterne?

- Horsens kommune: "Vi er så langt, at vi kan trække **de første data om, hvilket udbytte vores forskellige borgere får af vores STU-uddannelser**, som er det, vores pilotprojektet har fokuseret på. ...Hvis eksempelvis i nogle af målgrupperne på STU-uddannelsen har mindre udbytte end andre, må vi jo spørge os selv, om det er noget i vores tilgang og pædagogik eller sammensætningen af aktiviteterne, der gør forskellen?"
- Vi ønsker at få skabt **større gennemsigtighed** og på baggrund af gennemsigtigheden at **understøtte den løbende refleksion hos medarbejderne.**

David Hunter

ERKEMPEL PÅ PERSON-ARK

NAVN: Klaus **KØN:** Mand **ALDER:** 12

BAGGRUND: Beskriv hvor personen kommer fra, hvad han/hun har med i 'baggen', herunder også kreative udfordringer, egenskaber...

VIGTIGSTE PROBLEMER: Beskriv de helt konkrete og mest centrale problemer / udfordringer personen står med i dag.

Noter:

- Sor i hjerne
- Intuitiv og kreativ
- Har to børn fra et tidligere forhold som påvirket var
- Talenter: udsjået 25 år som jonglør / teknologer
- Ikke en arbejdskraft for i år siden med et knæk i ryggen. Har således haft rygproblemer
- Ikke flere diskussioner, svært gennem flere operationer. Forbød afflux smerter
- Sådan arbejdskraft kan helt spontant tilslutning til arbejdsmarkedet
- Opdelt en social deroute og i stigende grad isoleret sig
- Mindring samarbejde med ulemper med sig og skole
- Uklarhed over net' anvendelse
- Alkohol og piller medicin
- Stress
- Alene i skole
- Ikke god
- Intellektuel situation
- Ven på 'systemet', så sig noget

ARK MED FARVEANGIVELSER

På dette eksempel er Natzihus udfordringer ordnet efter de ting, som klængigem udsætter selv kan ændre, de ting hvor klængigem kan sætte gang i en forandring og de ting, som klængigem ikke kan påvirke.

NAVN: Natzihus **KØN:** Kvinde **ALDER:** 23

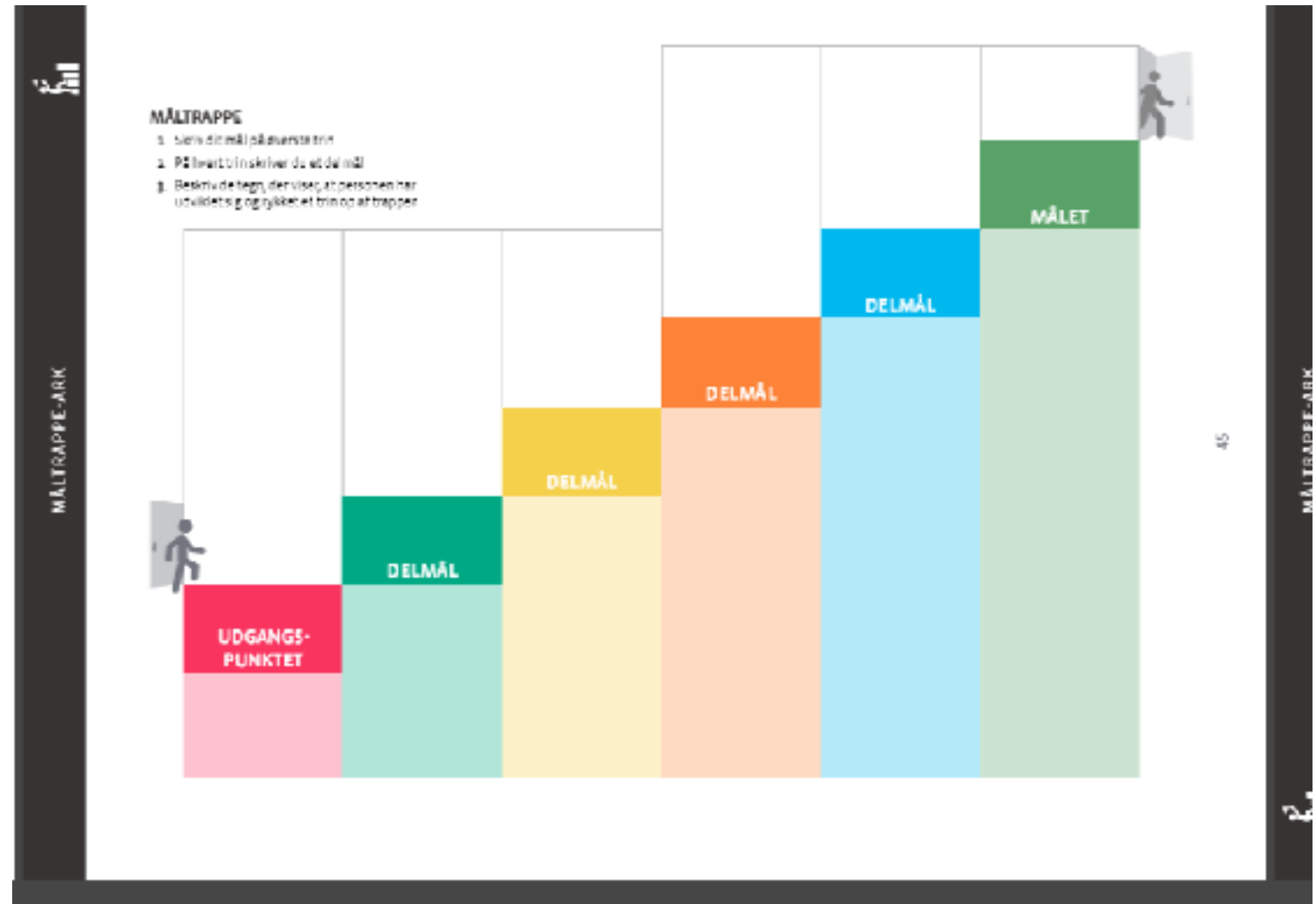
SITUATION IND AD DØREN:

- Dårligt dagligt humør/behov
- Dumpe matematik ved 1. klasse afgangseksamen
- Meget lidt selvstændigt
- Social angst / isoleret - holder sig meget for sig selv
- Kommer let i konflikter
- Meget usikkert fremtidigt
- Indikationer på ADHD (ikke påklaret)
- Ikke erkendt akademisk brug
- Holder ikke aftaler
- Kædet familiefølelse forstyrrer ofte i hverdagen

SITUATION UD AF DØREN:

- Faglige kompetencer lette
- Fedt læst matematik på 7. klasse niveau med 04
- Etet levende om at være god til noget
- Har oplevelen at være vragt af opgaver og konflikter
- Håndterer konflikter kompromiserende
- Støbt fremtid
- Mistake om ADHD afklaret
- Erkendt medicin og svarhat medicinsbehandling
- Overholder aftaler - medler altid med sig selv
- Viser overbald til være at tackle sin familievæbning - går ikke helt med med faget, når det går skævt

David Hunter

Hvilke virksomme elementer skaber forandringen på STU?

- Hvad ved vi om de virksomme elementer?

- Individuel tilgang?
- Måden vi møder de studerende på?
- Faglighed hos personalet?
- Virksomhedspraktik?
- Relationsarbejdet?
- Den faglige undervisning?
- Ungdomsmiljøet?

- Ved vi om forandringen holder – fra resultat til effekt i et forandringsteoretisk perspektiv?

Hvem skaber forandringen?

- Hvem er'n? Mange aktører...
  - Kommunale STU
  - Produktionsskoler
  - Højskoler
  - Efterskoler
  - Private (socialøkonomiske) udbydere
- Hvem er de for?
  - Blandende målgrupper
  - Afgrænsede målgrupper
- Hvordan indsats?
  - Modulopbygget
  - Individuel
- Ved bestillerne hvem der skaber hvilken forandring?

Markedsgørelsen – udbudsmuligheden

- Yderligere markedsgørelse gennem udbud
  - Konkurrence: pris – kvalitet (30/70)
  - Reduktion af antallet af leverandører
  - Gennemskelighed: pris, kvalitet, leverandører
  - Styring af pris og af området generelt
  - Dokumentation af resultater efterspørges endnu ikke?
  - Markedsdialog mellem udbyder og kunde muligt
- Partnerskaber – samarbejdsaftaler
  - Fordele for begge parter – sikkerhed – tæt samarbejde om mål
  - Bedre pris (møder)
- Samarbejde mellem kommuner
  - Bedre pris

Tilsyn med STU?

- Private konsulenter tilbyder kommuner at føre tilsyn med STUér. Tilsynet indeholder bl.a.:
  - En social- og specialpædagogisk vinkel.
  - Et udvikling- og progressionsperspektiv.
  - Et dokumentationsperspektiv.
  - En vurdering af personalets kompetencer, erfaring og succes med at omsætte de pædagogiske og didaktiske mål og indsatser til praksis.
  - Et generelt kvalitetstjek for at opkvalificere kommunens fremadrettede STU-tilbud

Målgruppen

- Komplex, forskelligartet - for individuel til opstilling af fælles, objektive kriterier?
- Nedadtil i funktionsniveau
  - Er der reelt tale om et uddannelsesforløb?
  - Er det altid i de unges bedste interesse?
- Opadtil i funktionsniveau
  - Gråzone af unge
  - Andre oplagte:
    - Ordinær ungdomsuddannelse med SPS
    - EGU
    - Kombineret ungdomsuddannelse

Opsamling

- Stigning i antallet af elever og udgifterne er steget
- Ca. 17-18 % kommer videre i uddannelse/beskæftigelse efter endt STU - Ca. 72 % af de der kommer i arbejde eller uddannelse er det stadig efter 21 mdr.
- STUén kan fungere som paratgørende til ordinær uddannelse og/eller job for nogle målgrupper
- Det kræver et godt samarbejde mellem kommuner, udbydere og virksomheder
- Vi mangler viden om:
  - Stabile troværdige tal for antal studerende og økonomi
  - Nye tal for antal i uddannelse/beskæftigelse og fatholdelsesprocent
  - Måleredskaber og dokumentation
  - Barriere i arbejdet med at skabe forandringen
  - Hvordan kan vi gøre samarbejdet bedre?

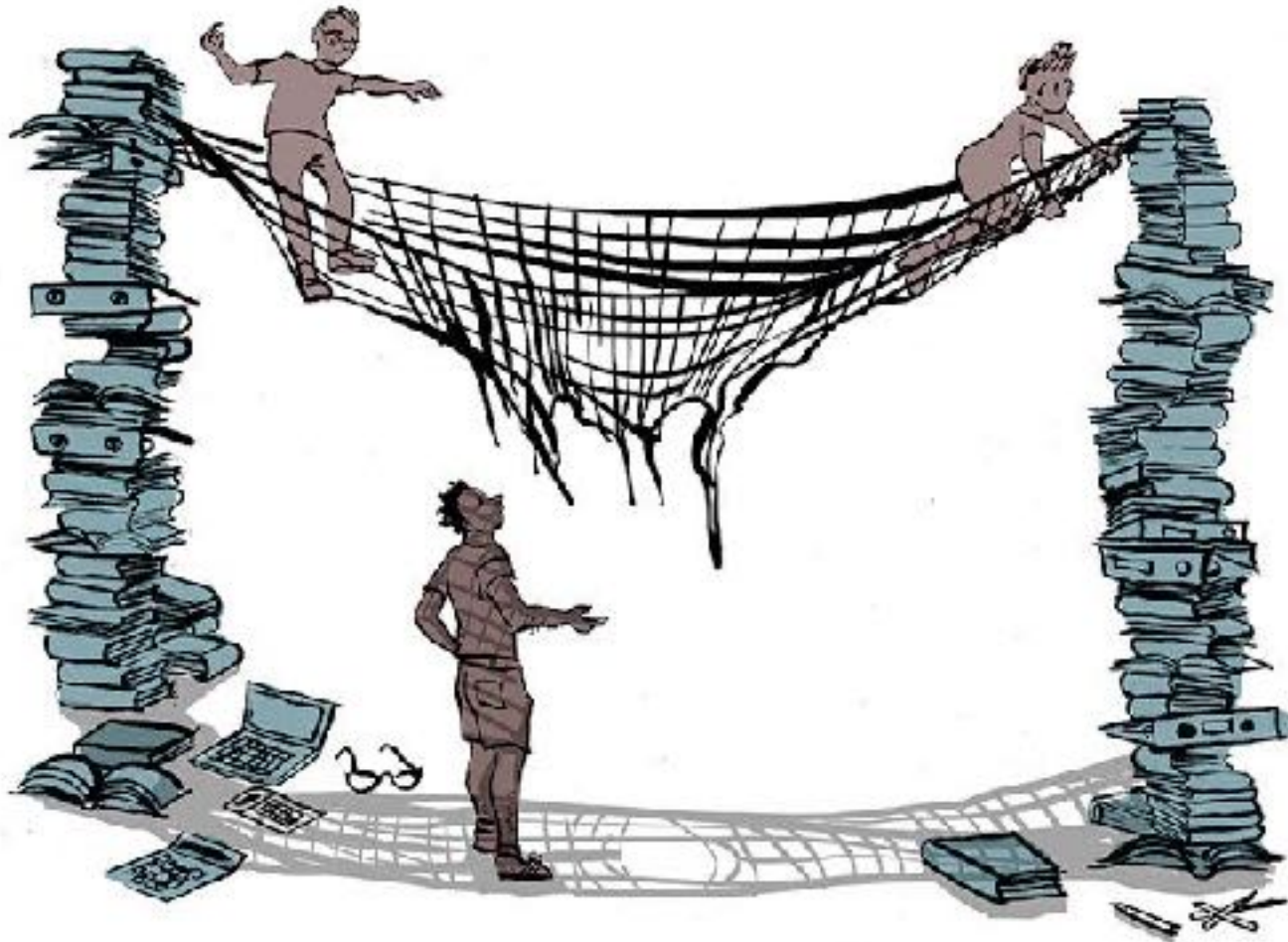

Evaluering 2017 - idéer

- Evaluering
  - Bred og inddragende – klar til august 2017 – herefter anbefalinger
- Idéer/holdninger/Spørgsmål
  - Øget fokus på erhvervsafklaring og forberedelse til efterfølgende beskæftigelse?
  - Øget fokus udvikling af personlige og sociale kompetencer?
  - Ændringer af målgruppen? Præcisering.
  - Udvikling af uddannelser efter ST: AMU kurser – flexuddannelse (Glad)
  - STU spor rettet enten mod det ordinære arbejdsmarked eller mod det specielle

Spørgsmål

- Kan vi undgå frafald ved bedre afklaring, modning og brobygning?
- Skal vi ændre til øget fokus mod uddannelse/beskæftigelse?
- Kan vi skabe bedre incitamenters for, at virksomhederne tager større socialt ansvar?
- Skal vi skabe flere beskæftigelsesmuligheder ved at styrke de socialøkonomiske virksomheder?
- Skal vi opdele STU i to spor: rettet enten mod det ordinære arbejdsmarked eller mod det specielle

Tak for i dag – Charlotte Holmer Kaufmanas
chk@specialisterne.com 20302254